

MORAVSKÁ VYSOKÁ ŠKOLA OLMOUC

Ústav ekonomie a podnikové ekonomiky

Michaela Svobodová

Alternativní zdroje kapitálu
Alternative Sources of Capital

Bakalářská práce

Vedoucí práce: Doc. RSDr. Luboš Štancl CSc.

Olomouc 2017

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala sama a použila jsem jen níže uvedené
informační zdroje.

V Olomouci dne .....

Podpis.....

Děkuji vedoucímu mé bakalářské práce Doc. RSDr. Luboši Štanclovi CSc. za kvalitní vedení a cenné rady při jejím zpracování.

OBSAH

ÚVOD.....	6
1 TEORETICKÁ ČÁST.....	7
2 ALTERNATIVNÍ ZDROJE KAPITÁLŮ	8
2.1 LEASING.....	8
2.2 FAKTORING.....	9
2.3 FORFAITING.....	10
2.4 RIZIKOVÝ A ROZVOJOVÝ KAPITÁL.....	11
2.5 PODNIKATELSKÝ ÚVĚR	12
3 LEASING	13
3.1 ROZDĚLENÍ LEASINGU.....	13
3.1.1 <i>Operativní leasing</i>	14
3.1.2 <i>Finanční leasing</i>	14
3.1.3 <i>Zpětný leasing</i>	16
3.2 KALKULACE LEASINGOVÝCH SPLÁTEK.....	16
3.3 ZHODNOCENÍ LEASINGU	17
3.4 LEASING NA FIREMNÍM TRHU	18
4 FACTORING.....	20
4.1 DRUHY FAKTORINGU.....	20
4.1.1 <i>Úplný faktoring</i>	20
4.1.2 <i>Důvěrný faktoring</i>	21
4.1.3 <i>Tuzemský faktoring</i>	21
4.1.4 <i>Zahraniční (exportní) faktoring</i>	22
4.1.5 <i>Importní faktoring</i>	22
4.2 PRO KOHO JE FAKTORING URČEN	22
4.3 FAKTORING NA FIREMNÍM TRHU.....	23
4.4 ZHODNOCENÍ FAKTORINGU.....	24
5 PODNIKATELSKÝ ÚVĚR.....	26
5.1 DĚLENÍ PODNIKATELSKÝCH ÚVĚRŮ.....	26
5.1.1 <i>Dle doby splatnosti</i>	26
5.1.2 <i>Dle účelu použití úvěru</i>	26
5.1.3 <i>Dle příjemce úvěru</i>	27

5.1.4	<i>Dle způsobu zajištění</i>	28
5.2	PODNIKATELSKÝ ÚVĚR NA TRHU	28
5.3	ZHODNOCENÍ INVESTIČNÍHO ÚVĚRU	28
6	PRAKTICKÁ ČÁST	29
6.1	SROVNÁNÍ NABÍDEK ALTERNATIVNÍCH ZDROJŮ FINANCOVÁNÍ PODNIKU	29
	ZÁVĚR	38
	ANOTACE	39
	Seznam použitých zdrojů	40
	Literatura.....	40
	Elektronické zdroje.....	41
	Seznam tabulek	43
	Seznam grafů	44

Úvod

Každý podnik, který chce obstát na trhu, musí řešit otázku financování. Pokud je cílem podnikání rozvoj a nikoli stagnace, nesmí podnikatel z podniku jen brát, ale musí také investovat. V dnešní době je naprosto běžné, že se podnikatel rozhodne pro rozvoj svého podniku, ale nemá dostatek vlastních zdrojů nebo chce finanční prostředky využít jinak. V takovém případě nastává otázka, jak zdroje investic získat. Existují různé druhy alternativních zdrojů kapitálu, které podnikatel může využít a dokonce může být využití těchto zdrojů efektivnější než využití vlastních zdrojů.

Cílem práce je popsat vybrané druhy alternativních zdrojů kapitálu a zjistit možnost jejich využitelnosti při zajišťování investic v drobném a středním podnikání. Dalším cílem mé práce je v praktické části na konkrétním příkladu znázornit, jaké možnosti má podnikatel, který se zabývá autodopravou a plánuje rozšířit své podnikání, tím že rozšíří svůj vozový park nákupem nových tahačů, při využití alternativních zdrojů kapitálu.

Výstupem mé bakalářské práce bude zhodnocení vybraných produktů (leasingu, faktoringu a investičního úvěru) a ukázka toho, jak produkty fungují pro podnikatele v praxi u fiktivní společnosti, při nákupu tahačů, což budu popisovat na konkrétním případě.

Text je rozčleněn do 6 kapitol. V kapitole 1 *Teoretická část* uvádí čtenáře do dané problematiky. V kapitole 2 *Alternativní zdroje kapitálu* se jedná, o obecný popis vybraných alternativních zdrojů kapitálu. V kapitole 3 *Leasing*, začínám zkoumat vybraný alternativní zdroj podrobně. V kapitole 4 *Faktoring* a v kapitole 5 *Podnikatelský úvěr* opět podrobně popisují a zkoumám vybrané zdroje financování. A v poslední kapitole 6 *Praktická část* znázorňuji na modelových příkladech možnosti podniku při využívání alternativních zdrojů a následně tyto zdroje zhodnocuji.

1 Teoretická část

To, že podnik a proces podnikání jako takový potřebuje finanční zdroje pro vznik a fungování je fakt, kterým by měl každý podnikatel začít. Podnikatel musí vědět, jestli je pro něj lepší financovat svoji činnost z vlastních či cizích zdrojů a jaké jsou jeho možnosti, co se týká cizích zdrojů. Existuje mnoho vnějších zdrojů financování, které pojmenováváme jako alternativní, což česky znamená náhradní. To ale neznamená, že alternativní zdroj musí být zákonitě náhradní, může totiž být i prvním řešením nebo může být využitý v kombinaci s vlastními zdroji.

Podnik zabývající se logistikou uvažuje o rozšíření svého vozového parku o čtyři nové tahače, které chce financovat pomocí vnějších zdrojů. Tuto možnost si podnik zvolil v první řadě kvůli nedostatku volných vlastních zdrojů a v druhé řadě kvůli výhodnosti využití cizích zdrojů.

V následujících kapitolách budu popisovat různé možnosti alternativního financování. Půjde o produkty, kterým by měli manažeři nebo vedoucí financování věnovat velkou pozornost.¹

---

¹Srov. WAWROSZ, Petr. *Zdroje financování podnikatelské činnosti*. Ostrava, 336 str.

2 Alternativní zdroje kapitálů

Alternativní znamená v překladu jiný, zástupný, náhradní a z tohoto překladu vyplývá, že tyto zdroje jsou považovány za zdroje vnější, které firma získává z externího prostředí. V dnešní době by měli manažeři a vedoucí podniku tyto zdroje velice dobře znát a také jich využívat, protože ačkoliv se může využití externích zdrojů financování zdát, jako méně efektivní varianta, není tomu vždy tak. Alternativní zdroje se v současné době nevyužívají jen na financování dlouhodobých investic, ale jak podnikatelé začali využívat těchto zdrojů i na financování krátkodobých investic.

Těchto zdrojů financování je poměrně velké množství. Jedná se zejména o leasing, faktoring, forfaiting, dlouhodobé úvěry, tiché společenství, projektové financování, rezervy, emitované dluhopisy rizikový a rozvojový kapitál, dotace a další.² V mé bakalářské práci se zabývám jen vybranými zdroji. Výběr těchto zdrojů jsem provedla podle toho, jak moc jsou oblíbené a využívané mezi jejich spotřebiteli.

2.1 Leasing

„Pojem leasing pochází z anglického výrazu „lease“ znamenajícího pronájem, resp. Smlouvu o pronájmu. Leasing tedy neznamená nic jiného, než pronájem (nájem) hmotných či nehmotných věcí a práv, kdy pronajímatel (osoba, která majetek pronajímá) poskytuje za úplatu nebo jiné nepeněžní plnění nájemci (osobě, která získává možnost majetek používat) právo danou věc (nebo právo) v průběhu doby pronájmu používat. Důležité je, že po dobu pronájmu zůstává majetek ve vlastnictví pronajímatele. Na nájemce přechází pouze právo daný majetek používat.“³

Historie leasingu je nejasnou v určování konkrétního data vyřčení definice leasingu, protože směna, která umožňuje užitek z věci druhého člověka je stará, jako nejstarší právní systémy. Tři tisíciletí před našim letopočtem na území dnešního Iráku se o této smlouvě dají najít první zmínky.

Jedním z prvních alternativních zdrojů financování uváděných vůbec je leasingová služba založená na pronajmutí si „něčeho“. Název je z anglického výrazu, který doslova

---

²Srov. MAREŠ, Stanislav. *Zdroje financování podniku*. Praha, 108 str.

³VALOUCH, Petr. *Leasing v praxi: praktický průvodce*. Praha, 120 str.

znamená pronájem. Leasing je možné také označit jako metodu, kterou používáme převážně k střednědobému a dlouhodobému financování, kdy si podnikatel pronajímá jistá aktiva za předem určený nájem. Tento způsob alternativního zdroje je výhodný hlavně z hlediska dostupnosti, podnikatel nemusí aktiva kupovat, ale může si je na nějaký čas pronajmout za již zmíněné nájemné.⁴

2.2 Faktoring

Factoring je moderní finanční nástroj, který pro svého uživatele představuje alternativu k bankovnímu úvěru. Zdrojem financování jsou pohledávky, které uživateli faktoringu vznikají z dodávek zboží nebo za služby. Pohledávky postoupením přecházejí na factoringovou společnost a ta, kromě jejich profinancování, zajišťuje v oblasti správy a inkasa pohledávek pro uživatele factoringu komplex služeb různého rozsahu, případně až po převzetí rizika neplacení z důvodu platební neschopnosti či nevěle jednotlivých odběratelů.

U pravého faktoringu přechází úvěrové riziko na factoringovou společnost. Pokud odběratel neuhradí svůj dluh, je factoringová společnost povinna uhradit pohledávku ve formě garanční platby.

Funkce úvěrování funguje tak, že faktor poskytuje předem sjednanou částku (75 – 90% hodnoty) ihned v okamžiku pohledávek. Zbývající část se převede na účet klienta, až zaplatí dlužník pohledávku.⁵

Je finančním nástrojem, který je zpravidla doprovázen bankovním úvěrem, jedná se o alternativu k bankovnímu úvěru jako takovému. Faktoring je založen na principu financování krátkodobých úvěrů, které jsou poskytnuty při dodání zboží nebo služeb. Krátkodobé pohledávky jsou odkoupeny a nenastává žádný postih vůči věřiteli na základě factoringové smlouvy, která upravuje práva a povinnosti obou stran stejně jako u leasingu, avšak s rozdílem toho, že v tento vztah upravuje provize, která činí 0,8 – 3% z pohledávky. Pohledávku odkoupí banka, která má možnost postihu dodavatele (všechny rizika nezaplacení akceptuje banka).

---

⁴Srov. VALOUCH, Petr. *Leasing v praxi: praktický průvodce*, Praha, 102 str.

⁵Srov. POLOUČEK, Stanislav. *Bankovníctví*. 2. vyd. Praha, 496 str.

2.3 Forfaiting

Forfaiting je úplatné převzetí střednědobých a dlouhodobých pohledávek, které jsou splatné v době od jednoho roku až do deseti let. V tomto případě se vždy vyžaduje ručení nebo jiná forma zajištění z důvodu maximálního převzetí rizika forfaitérem, který ho přebere už bez možnosti postihnout věřitele.⁶

Princip forfaitingu je jednoduchý a to pomocí odprodeje vývozní pohledávky, jež je podpořena zajišťovacími dokumenty. Forfaiting se týká hlavně dovozu a vývozu na úvěr, proto se také týká střednědobých a dlouhodobých pohledávek, kdy forfaitér odkupuje pohledávky a nemá možnost uplatnit zpětný postih vývozce, pokud není dodávka řádně zaplacená. Vývozce dostane zaplacen od forfaitéra, na kterého přecházejí i všechna rizika s tím spojená. Postupně se odkupují pohledávky, přičemž funguje tzv. diskontní systém, kdy forfaitér vyplatí za pohledávku peníze ihned a později, při odkupu si strhává svou marži – diskont.⁷

Touto cestou nejde odkoupit všechny pohledávky, ale jen ty, které mají potřebné náležitosti.

Odkoupené pohledávky musí být správně zajištěné směnkou, která je avalována bankou nebo má odloženou splatnost nebo také bankovní záruku. Splatnost těchto pohledávek nesmí být kratší než rozmezí 90 – 180 dnů, dle typu pohledávky a dle toho na jaké zboží se vztahuje. Tato pohledávka musí být ve volně směnitelné měně a měla by být ohodnocena alespoň 50 000 USD.

Požadavky na pohledávky pro forfaiting jsou předem dány. Pohledávky musí být zajištěny směnkou nebo bankovní zárukou, jako v předchozím případě. Jsou dlouhodobé, tudíž jejich splatnost je obvykle více než 90 dní a v nadpoloviční většině se jedná o pohledávky, které jsou zahraničním subjektem. Podmínkou je měna, ve které jsou pohledávky nabízeny (EUR, USD, GBP, CHF). Minimální hodnota je 50 000 USD.

Forfaiting je velmi podobný faktoringu v průběhu placení za tuto službu. Odkoupením pohledávky forfaitingovou společností padá veškeré riziko na společnost a odkup probíhá taktéž na diskontní bázi, jako to bylo u faktoringu a to tak, že forfaitér

---

⁶Srov. BEJČEK, Josef, Karel ELIÁŠ a Přemysl RABAN. *Kurs obchodního práva: obchodní závazky*. 5. vyd., Praha, 594 str.

⁷Srov. MAREŠ, Stanislav. *Zdroje financování podniku*. Praha, 108 str.

odkoupí směnku před její splatností a vyplatí si za ni částku sníženou o jeho diskontní sazbu. Forfaiting není spojený s žádnou jinou administrativní službou, jako to bylo u faktoringu.

Cena je složena ze čtyř položek ovlivňující výslednou částku. První položkou je **úroková sazba**, která je složena z délky splatnosti, rizika odběratele, dle země ze které pochází, riziku, které vytváří banka, jež ručí a měnového rizika. Dále je zde zakomponována **zprostředkovatelská provize** a požadavek forfaitera na zisk. Forfaitingová společnost musí držet na svém účtu peněžní částku, kterou musí mít připravenou a je také předmětem smlouvy při velkých objemech. Tato část ceny je tzv. **závazková provize**. **Opční provize** nemusí být využita, avšak vývozce ji uzavře.

2.4 Rizikový a rozvojový kapitál

Pojem rizikový a rozvojový kapitál znamená, že si podnik najde svého investora, který chce své finanční prostředky vložit do tohoto podniku. Nebo si samozřejmě může investor sám najít podnik, do kterého chce své peníze investovat. Už z názvu tohoto druhu financování vyplývá, že nebude pro podnikání jednoduché s ním pracovat. V tomto případě jde totiž o investice do společností s vysokým růstovým potenciálem v raných fázích růstu společnosti, formou vkladu do základního kapitálu. Tento kapitál může být využit na hmotné statky do rozvoje firmy, na rozšíření výrobní kapacity nebo jednoduše na to, na co podnik potřebuje finance. Jedná se však o dlouhodobé investice.

Z pohledu investora spočívá riziko hlavně v nejistotě úspěchu použití tohoto kapitálu. Podnikatel se ocitá v situaci, kdy získá vysoký zisk, nebo také přijde o celou investici. Zpravidla je tento kapitál užíván dlouhou dobu a to tři až pět let dle toho, do čeho společnost kapitál investovala, ale mohou nastat případy, kdy se doba rapidně prodlouží.

Rizikový kapitál vznikl hlavně na základě toho, že některé začínající podniky nejsou schopny dosáhnout na úvěr z důvodu nedůvěry bank k jejich podnikání. Pokud se však jedná o podnik, který se úspěšně rozvíjí, může podnikatel snadněji najít nové investory, kteří budou ochotni své peníze investovat a nemusí se zadlužovat u banky nebo jiné finanční instituce.

Výhodou poskytnutí rizikového kapitálu je především možnost budoucího růstu podniku, kde si investor vybere podnik v prostředí omezeného růstu a nízké inflace. U rizikového kapitálu se neplatí úroky, jako je tomu u úvěrů poskytnutých bankou. Rizikový kapitál také nevyžaduje po podniku žádné osobní záruky nebo jištění. Investoři rizikového kapitálu mohou předávat podniku zkušenosti a rady a mohou tak zvyšovat hodnotu podniku, aniž by přebrali každodenní řízení podniku.

Existují i **nevýhody**, které jsou spojeny především s realizací investice, protože riziko nese jak akcionář, tak majitel podniku. Investor je závislý na úspěchu firmy, protože se ho týká, jak zisk, tak ztráta. Pro majitele podniku může být nevýhodou vstup investora do podniku právě to, že investor může chtít změnit strategii podniku nebo vlastnickou strukturu podniku. Po změně vlastnické struktury může investor měnit rozhodnutí podniku a to nemusí vždy korespondovat s rozhodnutím majitele.⁸

2.5 Podnikatelský úvěr

Další alternativou jak získat kapitál pro podnikání je získání podnikatelského úvěru. Úvěr (anglicky credit) znamená půjčení peněžních prostředků v jakékoliv podobě, které se musí vrátit zpět podle stanovených podmínek. Úvěr poskytuje věřitel dlužníkovi. Podnikatelské úvěry lze charakterizovat, jako účelové poskytnutí finančních prostředků bankou, nebankovní institucí či osobou s živnostenským oprávněním klientovi – fyzické osobě či právnické osobě, která jedná v rámci své podnikatelské činnosti.⁹

---

⁸Srov. DVOŘÁK, Ivan a Pavel PROCHÁZKA. *Rizikový a rozvojový kapitál: venture capital*. Praha. 170 str.

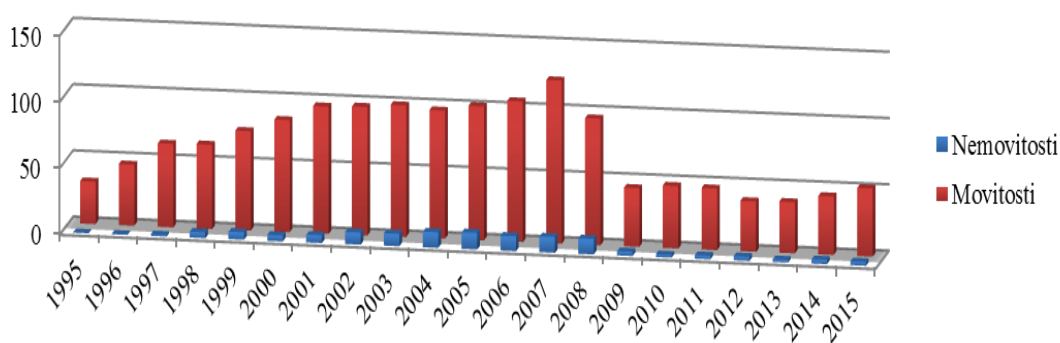
⁹Srov. VALACH, Josef. *Investiční rozhodování a dlouhodobé financování*. 3., přeprac. a rozš. vyd. Praha, 513 str.

3 Leasing

Tento způsob financování je velmi oblíbený, jak mezi spotřebiteli tak mezi podnikateli. Důvod je prostý, při pořizování majetku nemusíte zaplatit celou jeho hodnotu najednou. Druhů leasingu je hned několik a každý má své podmínky, výhody a nevýhody. Leasing lze využít jak na movitý, tak i nemovitý majetek. Dle statistik ale podnikatelé a spotřebitelé využívají tento způsob financování především na majetek movitý (automobily, stroje, výrobní zařízení, technika atd..).

Graf 1: Vývoj leasingových obchodů členů ČLFA

Vývoj leasingových obchodů členů České leasingové a finanční asociace (v mld. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování, ČLFA

3.1 Rozdělení leasingu

Pojem leasing je specifikován dost obecně, avšak se strukturálního hlediska lze rozlišit leasing finanční a operativní, jejichž rozdělení se liší hlavně v přechodovosti majetku.¹⁰

¹⁰Srov. VALOUCH, Petr. *Leasing v praxi: praktický průvodce*, Praha, 102 str.

3.1.1 Operativní leasing

Tento druh může být označován také jako leasing krátkodobý nebo jen na určitou dobu. Délka trvání pronájmu věci je mezi 12 až 60 měsíci. V praxi to znamená, že pronajatý majetek se po vypršení sjednané lhůty vrací opět svému majiteli (leasingové společnosti), od něhož byl majetek pronajímán, proto můžeme tento druh leasingu nazvat jako pouhý pronájem. Je zde podmínkou, že majetek, který je pronajímán musí splňovat funkčnost a životnost delší než je sjednaná doba na pronajmutí. Dále také majitel hradí všechny náklady na opravy, servis a další provozní náklady.¹¹

Výhodou operativního leasing je, že nájemce má k dispozici nový movitý majetek, což většinou znamená bez poruch a závad. Leasingová společnost se stará o servis movitého majetku, proto odpadají nájemci starosti s opravami a s tím spojenými náklady, ovšem není to pravidlo, u levnějších produktů toto vždy neplatí. A v neposlední řadě je výhodou, že movitý majetek je plně pojištěn, protože vlastníkem majetku je po celou dobu trvání majetku leasingová společnost musí se nějakým způsobem chránit. A v neposlední řadě je jednou velkou výhodou to, že rozpočet nezatíží akontace, která obvykle bývá poměrně vysoká.

Operativní leasing má také i své **nevýhody**. Jednou z nevýhod je, že nejste vlastníkem majetku. Majetek, který po skončení smlouvy vrací nájemce pronajímateli, musí být naprosto zcela v pořádku, tzn. ve stavu, v jakém byl majetek na začátku. U automobilů se v některých případech může stát, že je ve smlouvě uveden počet kilometrů, který může být s daným autem najeto a za další kilometry navíc se příplácí.

3.1.2 Finanční leasing

Tento druh je opakem operativního leasingu, z hlediska praxe tento způsob leasingu funguje tak, že po ukončení nájemní smlouvy, tudíž doby sjednané mezi pronajímatelem a nájemcem přechází plné právo na pronajímané zboží na nájemce. V tomto vztahu samozřejmě platí, že smlouva je provozována za úplatu, tudíž smluvená doba se rovná smluvené částce. Dlouhodobý leasing se odlišuje od krátkodobého také

---

¹¹Srov. KOLÁŘOVÁ, Monika. *Velká kniha pro podnikání*. 2., aktualiz. vyd. Olomouc, 183 str.

tím, že veškeré výlohy na majetek přechází na nájemce a další údržba a jiné finanční náklady s ním. Pokud je leasing sjednaný na dobu určitou, což zpravidla bývá, tak je tento vztah nevypověditelný.¹²

Jak již bylo zmíněno, rozdíl mezi operativním a finančním leasingem je hlavně ve vlastnictví majetku, proto **výhodou** finančního leasingu je, že po skončení leasingové smlouvy přechází majetek na nájemce, ten majetek odkoupí za předem stanovenou cenu. Další výhodou leasingu je, majetek má budoucí majitel k dispozici ale nemusí okamžitě zaplatit celou částku, ale majetek splácí v pravidelných splátkách. Při splnění určitých zákonných podmínek lze splátky považovat za daňově uznatelný výdaj.

U finančního leasingu lze za **nevýhodu** považovat fakt, že majetek přechází do vlastnictví nájemce až po skočení leasingové smlouvy, do té doby je ve vlastnictví pronajímatele. Pro někoho může problém nastat u výše akontace, která bývá vysoká. V případě finančního leasingu většinou přenáší pronajímatel na nájemce povinnosti spojené s údržbou, opravami a servisními službami pronajatého majetku.

3.1.2.1 Finanční leasing a jeho formy

➤ **Přímý leasing**

Jedná se o nejčastější formu vztahu, kterého se účastní většinou tři strany (nájemce, pronajímatel, dodavatel). Nájemce si pronajme majetek od pronajímatele a dohodnou si mezi sebou výši splátek. Pronajímatel tedy zpracovává a dohaduje podmínky leasingu.

➤ **Nepřímý leasing**

Tento vztah funguje poněkud odlišně než první forma. Zde funguje vztah na principu prodeje a pronájmu. Podnik prodá majetek leasingové společnosti (za tržní cenu) a ta jej obratem pronajme podniku zpět za sjednanou finanční částku. Nájemné samozřejmě převyšuje tržní hodnotu, ale leasingová společnost na sebe přebere

---

¹²Srov. VALOUCH, Petr. *Leasing v praxi: praktický průvodce*, Praha, 102 str.

zodpovědnost, výdaje za chod majetku a podnik zvýší svoji likviditu a může se zaměřit na reinvestování kapitálu jinam.

➤ **Úvěrový leasing**

V tomto případě do „hry“ vstupuje třetí strana, partner. Partner půjčí peníze pronajímateli. Tento dluh je většinou zaštitěn majetkovým právem na pronajímaný majetek/zboží.

3.1.3 Zpětný leasing

Jak již napovídá název tohoto druhu financování, jedná se o leasing založený na principu odkupu. Leasingová společnost od vás odkoupí danou věc neboli předmět leasingu a poskytne vám finanční prostředky za koupi. V praxi to vypadá tak, že firma potřebuje movitý majetek, ale nemůže nebo nechce poskytnout veškeré finanční prostředky na tento majetek, proto koupí a prodá leasingové společnosti. Tato leasingová společnost pronajme zpět firmě tento předmět. Firma tento předmět leasingu postupně v pravidelných splátkách splácí leasingové společnosti. Až tento majetek splatí, přechází do vlastnictví firmy.

Výhodou tohoto druhu financování je, že firma může užívat majetek, který potřebuje, ale nemusí okamžitě vydat všechny finanční prostředky na jeho pořízení. Na druhou stranu **nevýhodou** je fakt, že vlastníkem majetku se nájemce stává až po skončení leasingové smlouvy. Všechna rizika zůstávají na nájemci, což je další z nevýhod. Tento způsob financování není vhodný pro neplátce DPH, protože je nemožné uplatnit DPH ze splátky a také není možné odepisovat používaný majetek.¹³

3.2 Kalkulace leasingových splátek

Výpočet leasingových splátek zahrnuje:

- **pořizovací cena** – měla by být doložena fakturou nebo kupní smlouvou. Pozor, pronajímatel do ceny může zahrnout i další poplatky, jako je

---

¹³Srov. VALOUCH, Petr. *Leasing v praxi: praktický průvodce*, Praha, 102 str.

doprava předmětu, clo, bankovní poplatky a další náklady spojené s pořízením.

- **interval splácení** – může být měsíční, kvartální, pololetní nebo roční. Čím je interval splácení větší, tím vzniká větší riziko neplacení. Z tohoto důvodu je většinou měsíční splátka tak nejlevnější.
- **navýšení první splátky** – standardně se uvažuje o 20 až 30 % pořizovací ceny, nižší navýšení je nutné projednat a závisí na kvalitě obchodního případu.
- **doba trvání leasingové smlouvy** – zpravidla je dána odpisovou skupinou.
- **úroková sazba** – výše úrokové sazby se odvíjí od podmínek leasingové smlouvy a bonity klienta.¹⁴

3.3 Zhodnocení leasingu

Při vyhodnocování výhod a nevýhod leasingu je nutné vyzdvihnout, že leasing je v alternativním financování jedním z nejvyužívanějších zdrojů a to hlavně proto, že jednou z výhod je menší míra zadluženosti na začátku nebo v průběhu podnikání. Podnikatel může investici rozdělit a nemusí ji platit naráz, brát si úvěr nebo daný majetek nepotřebuje mít ve vlastnictví z důvodu amortizačního nebo z důvodu budoucí nevyužitelnosti. Leasingem podnik nezvyšuje zadluženost a nesnižuje svoji likviditu. Společnosti poskytující leasing jsou v dnešní době schopny leasing nastavit tzv. „na míru“ a podnikatel může splátkami krýt výnosy, které podnik nabyde díky pronajímanému majetku.

Leasingu využívají hlavně malé a střední začínající podniky, pro které je těžké získat úvěr za účelem podnikání, a nemají vlastní vstupní kapitál natolik velký, aby pokryl veškeré výdaje.

Leasing je proti dalším bankovním produktům také snadno sjednatelný a jeho vyřízení trvá kratší časový úsek v porovnání s ostatními. Pokud je smlouva sjednána správně, rizika inflace a veškerá další rizika týkající se pronajímaného majetku nese leasingová společnost.

---

¹⁴Srov. *Finance.cz: Kalkulace leasingových splátek..* Finance.cz [online]. Mladá fronta, 2016 [cit. 2016-12-09]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/uvery-a-pujcky/leasing/abeceda-leasingu/postup/>

Nevýhodou je pochopitelně přeplácení pronajímaného majetku, protože sjednaná měsíční splátka je sice výhodná pro rozdělení splátek, avšak z dlouhodobého hlediska je majetek přeplácen daleko za svou tržní cenu a nájemci nebude patřit, protože práva na něj jsou omezeny leasingovou smlouvou.

Dalším rizikem a nevýhodou leasingu je komunikace s majitelem (leasingovou společností) v oblasti oprav nebo rekonstrukce, modernizace pronajímaného zboží. Všechny tyto úpravy či změny jsou podmíněny souhlasem pronajímatele.

Další nevýhodou je vypovězení smlouvy. Jako v běžném smluvním vztahu je vypovězení smlouvy sankcionováno penálem a to nebývá zpravidla nízké. Pokud v průběhu pronájmu leasingová společnost zbankrotuje, musí být pronajímaný předmět navrácen a je jednáno o majetkovém vyrovnání.¹⁵

3.4 Leasing na firemním trhu

Leasing je na firemním trhu stejně oblíbený, tako je to u obyčejných spotřebitelů. Leasingem podniky financují především pořizování automobilů a strojů. V roce 2016 bylo uzavřeno 46.335 nových smluv o leasingu na movitý majetek v hodnotě asi 42,51 mld. Kč. Uzavřených smluv o finančním leasingu ještě stále převažuje nad operativním leasingem, avšak využívání operativního leasingu stále více a více roste a stává se oblíbenějším. Růst podílu operativního leasingu na celkovém leasingu movitých investic je 58,8 %. Podnikatelé využívají leasing nejvíce na financování osobních, užitkových a nákladních automobilů. Velké množství firem již zjistilo, jak se v důsledku opotřebení majetku zvedají náklady, proto stále více z nich využívá operativní leasing, kde sice nejsou majiteli majetku, ale snižují tak své náklady na opravy, údržbu a jiné.

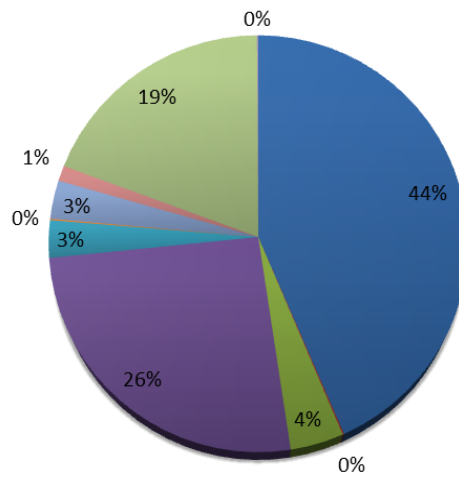
---

¹⁵Srov. KALOUDA, František. *Finanční řízení podniku*. 2., rozš. vyd. Plzeň, 299 str.

Graf č. 2: Využití leasingu podnikatelů na movitý majetek

Využití leasingu podnikatelů na movitý majetek

■ 1. osobní automobily - 43,5 %	■ 2. motocykly - 0,1 %
■ 3. užitkové automobily - 4,0 %	■ 4. nákladní automobily - 25,8 %
■ 5. autobusy, trolejbusy - 2,9 %	■ 6. ostatní těžší silniční vozidla - 0,1 %
■ 7. lodě, letadla, vagony, lokomotivy - 3,0 %	■ 8. IT, kancelářská a komunikační technika - 1,2 %
■ 9. stroje a zařízení - 19,3 %	■ 10. ostatní komodity - 0,1 %

Zdroj: Vlastní zpracování, ČLFA

4 Factoring

Factoring je průběžný odkup pohledávek s krátkodobým charakterem, který je předem smluvně sjednaný institucí, která nabízí faktoringovou službu. Dodavatelé zboží nebo služeb převádějí na faktora (danou instituci) pohledávky, které vznikly při prodeji na fakturu. Faktoringová společnost, nejčastěji banka, se tímto stává věřitelem a přebírá od dodavatele veškerá rizika, že kupující daného zboží či služby nebude schopen zaplatit.¹⁶

Podmínkou faktoringu je to, že pohledávky odkoupené faktoringovou společností (bankou) musí splňovat následující podmínky:¹⁷

- splatnost pohledávky není delší než 180 dní,
- na pohledávku se nesmí vztahovat právo třetí osoby,
- pohledávka musí mít pro faktoringovou společnost význam z hlediska bonity či země, ze které pochází,
- existuje u pohledávky možnost postoupení,
- pohledávka musí vzniknout z dodavatelsky nezajištěného úvěru.

4.1 Druhy faktoringu

Pohledávky firem mají různé charaktery, ať už je to doba splatnosti, částka, dodavatel a jiné, z tohoto důvodu existují různé druhy faktoringu.

4.1.1 Úplný faktoring

Celý proces je zajišťován faktoringovou společností, která si před poskytnutím služby zajišťuje informace o hospodářské situaci a stavu dodavatele. V úplném faktoringu banka zajišťuje účetnictví, výkaznictví, pojištění, vymáhání a další procesy spojené s pohledávkami.

---

¹⁶Srov. *Penize.cz: co je faktoring* [online]. Penize.cz. czPartners media, s.r.o, 2016 [cit. 2017-01-28]. Dostupné z: <http://www.penize.cz/15636-co-je-factoring>

¹⁷Srov. VALACH, Josef. *Investiční rozhodování a dlouhodobé financování*, Praha, 513 str.

4.1.2 Důvěrný faktoring

Tento druh je popisován jako faktoring lukrativních pohledávek. Jsou zde vynechány pohledávky zboží, které je často reklamováno, nebo jsou pohledávky nedobytné.¹⁸

4.1.3 Tuzemský faktoring

Je vhodný pro obchodní nebo výrobní společnosti, které obchodují s výrobky, zboží nebo se službami, ale pouze na tuzemském trhu (v České republice). Někdy je tento druh financování možné využít i pro obchodování se Slovenskými podniky. Služba tuzemského faktoringu se využívá efektivní financování založené na odkupu tuzemských krátkodobých obchodních pohledávek a zahrnuje financování pohledávek před jejich splatností, jejich správu a inkaso včetně standardního vymáhání.

4.1.3.1 Regresivní faktoring

Tento druh faktoringu funguje tak, že faktoringová společnost poskytne zálohu klientovi, tím zafinancuje část pohledávky před lhůtou její splatnosti. Pokud není pohledávka odběratelem uhrazena do konce regresní lhůty, faktoringová společnost vrátí pohledávku klientovi s požadavkem na vrácení již poskytnuté zálohy. V tomto případě tedy faktoringová společnost odkupuje pohledávku jen na určitou dobu a přebírá její správu. Takto financovat pohledávky se vyplatí u spolehlivých odběratelů, kteří platí včas, nejpozději do 30 nebo 60 dnů. Regresní faktoring patří k nejvíce využívaným.

4.1.3.2 Bezregresivní faktoring

Tento druh můžeme také označit jako tuzemský faktoring s pojištěním. Faktoringová společnost odkoupí pohledávku a na rozdíl od regresivního faktoringu na sebe společnost přebírá i riziko, že odběratel nebude schopný pohledávku uhradit. Způsob tohoto financování se využívá u odběratelů, u kterých hrozí, že v případě neuhrazení mohou ohrozit existenci dodavatele.

---

¹⁸ Srov. *Peníze pro firmy: faktoring*. Penizeprofirmy.cz [online]. 2016 [cit. 2017-01-28]. Dostupné z: <http://www.penizeprofirmy.cz/factoring/>

4.1.4 Zahraniční (exportní) faktoring

Je opakem tuzemského faktoringu, v tomto případě se jedná o obchody pronikající za hranice státu. Způsob je podobný jako u tuzemské regresivního faktoringu. Faktoringová společnost jen financuje pohledávku a stará se o její správu.

4.1.5 Importní faktoring

Importní faktoring lze považovat za jistotu pro zahraničního dodavatele v případě, kdy je odběratel neschopen uhradit pohledávku. Faktoringová společnost zde přebírá i riziko nezaplacení tuzemským odběratelem.¹⁹ Importní faktoring je nejméně využívaným typem faktoringu.

4.2 Pro koho je faktoring určen

Pro to, aby firma mohla využít financování pomocí faktoringu, musí splňovat určité podmínky, které udává faktoringová společnost. Nejčastěji se to týká firem se stabilním a spolehlivým podnikatelem, krátkou dobou splatnosti pohledávek a žádné překážky, které brání postoupení pohledávky faktoringové společnosti. Nejvhodnější je pro firmy s rychloobrátkovým zbožím a s vysokými nároky na provozní kapitál. Faktoring naopak není vhodný pro firmy se zakázkovou výrobou.²⁰

Faktoring je ze zásady služba pro většinu odvětví v ekonomice a pomáhá tak ve finančním krytí jak výrobních, tak obchodních firem. Tyto firmy se vyznačují vysokou obratovostí, tudíž je zde kladen vysoký nárok na provozní kapitál. Faktoring je tety vhodnou službou, když je dodavatel přímým prodávajícím, nebo má stály okruh vlastních odběratelů, s nimiž má smlouvy po delší časové období. Je vhodný také v případech, kdy jsou dodávky zboží opakovány, nebo je obchodní smlouva prodloužena a je ověřena další spolupráce. Dalším faktorem je to, že dodavatel dosahuje minimální výše obratu, což požaduje faktoringová společnost. Pohledávky zde mají dobu splatnou delší než 30 dnů nebo nejsou splatné a nesmí docházet k prodlení úhrady faktur. Klienty faktoringových společností jsou zejména malí a střední podnikatelé,

---

¹⁹Srov. JINDROVÁ, Blanka. *Leasing: praktický průvodce*. Praha, 109 str.

²⁰Srov. *Bezpečné financování Vašeho podnikání*. Clfa.cz [online]. Praha: Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR, 2016 [cit. 2017-01-28]. Dostupné z: http://www.clfa.cz/dokumenty/AMSP_CLFA.pdf

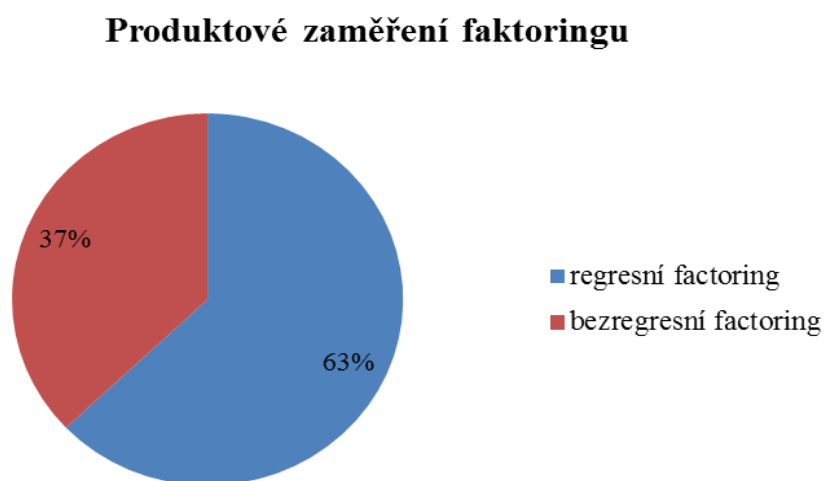
kteří jsou vývozci zboží. Faktoring je nejvíce vhodný pro firmy s rychloobrátkovým spotřebním zbožím a s vysokými nároky na provozní kapitál. U větších podniků je využívání faktoringových společností spíše občasné, a když, tak zejména, jako doplněk k získání prostředků, zpravidla ne jako hlavní předmět činnosti.

4.3 Faktoring na firemním trhu

Od roku 2014, kdy bylo poskytnuto největší množství finančních prostředků za posledních 10 let, využívání faktoringu firmami začalo klesat. V roce 2016 bylo poskytnuto 94,21 mld. Kč, což je pokles 9,1% minulého roku 2015.

Jak jsem již zmiňovala na začátku této kapitoly, je regresivní faktoring mnohem více využíván než faktoring bezregresní. Důvod je jasný, za prvé firma raději postoupí pohledávku spolehlivého odběratele a za druhé faktoringová společnost vždy raději odkoupí pohledávku, u které si je jistá, že bude zaplacená.

Graf č. 3: Produktové zaměření faktoringu

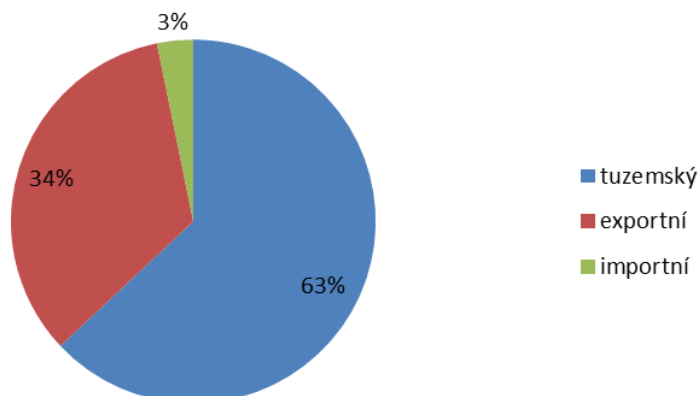

Zdroj: Vlastní zpracování, ČLFA

Tuzemský faktoring je jasně nejvíce využívaným typem faktoringu, ale i zde došlo o 4,1% snížení od minulého roku 2015. Tuzemský faktoring je nejvyužívanější, protože většina tuzemských podnikatelů má pouze tuzemské odběratele. Pro malé a střední podniky je velmi obtížné dostat se na trh zahraniční.

Graf č. 4: Směřování faktoringu v roce 2016

Směřování faktoringu v roce 2016

Zdroj: Vlastní zpracování, ČLFA

4.4 Zhodnocení faktoringu

Výhodou faktoringu je pro dodavatele hlavně dodání nezajištěného dodavatelského úvěru, přičemž zákazník nenese riziko platební neschopnosti. Pokud je faktoring poskytnut, podnikatel získává konkurenční výhodu a zbavuje se tak i činnosti vymáhání pohledávky, protože získal zdroj na jejich krytí. Faktoring je brán jako správa pohledávek a ošetření rizik spojené s podnikáním. Faktoringová společnost získává provizi a v případech s předfinancováním získává i svůj úrok.

Nevýhodou faktoringu je cena. Náklady za poskytnutí služby a zvýšené náklady na poplatek faktoringové společnosti.²¹ Další nevýhodou je fakt, že je tato služba vhodná spíše pro firmy s větším obratem.

Při využití faktoringu se většinou nejedná o jednotnou smlouvu na jednu pohledávku, ale odkupují se skupiny pohledávek.

Cena faktoringu je velmi individuální dle společnosti, která službu nabízí, avšak výhodou pro zákazníka je, že se platí pouze za služby, které jsou využívány a náklady jsou přímo úměrné tomu, co si zákazník přeje. Faktoringová provize – provize souvisí hlavně s bonitou klienta a tím, jak se „choval“ v předcházejícím období, závisí na tom

---

²¹Srov. MAREK, Petr. *Studijní průvodce financemi podniku*. Praha, 636 str.

také výše rizika. Do faktoringové provize se počítá i nákladovost zpracování a poplatky za zajištění rizika. Poplatek za toto riziko se udává mezi 0,5% - 1,5% z nominální hodnoty postoupených pohledávek. Úrok je zastoupen jen v případě předfinancování, kdy samotný úrok je roven téměř úrokovým sazbám bankovních úvěrů krátkodobých.

5 Podnikatelský úvěr

Podnikatelské úvěry poskytují finanční instituce (bankovní či nebankovní společnosti). Hlavními kritérii pro poskytnutí úvěru je návratnost tj. schopnost dlužníka dlužnou částku splátku splatit a výnosnost (v jaké míře se vyplatí finanční instituci finanční prostředky vypůjčit).

5.1 Dělení podnikatelských úvěrů

Podnikatelé si mohou půjčit různé množství peněžních prostředků za různým účelem, proto existuje mnoho různých druhů podnikatelských úvěrů. Tyto úvěry se dělí dle různých hledisek.

5.1.1 Dle doby splatnosti

- **Krátkodobé** - doba splatnosti do jednoho roku,
- **Střednědobé** - doba splatnosti od jednoho do pěti let,
- **Dlouhodobé** - doba splatnosti nad pět let.

5.1.2 Dle účelu použití úvěru

- **Kontokorentní úvěr**

Tento druh úvěru je na velice podobné bázi, jako kontokorent na běžném účtu. Tyto půjčené peněžní prostředky je možné volně použít. Jednoduše řečeno podnikatel může jít na svém účtu do mínusu. Všechny náležitosti jsou samozřejmě upraveny smlouvou o čerpání kontokorentního úvěru, kde je sjednána možná výše úvěru a také doba, do kdy klient musí peněžní prostředky vrátit zpět na svůj podnikatelský účet.²² Kontokorentní úvěr se využívá především v případě, kdy nastává nesoulad mezi plněním zakázky a platbou od odběratele. Doba splatnosti tohoto úvěru je většinou do jednoho roku, což znamená, že tento úvěr je většinou krátkodobý (splatnost do jednoho roku). Jednoduše řečeno, pokud je účet v mínusu déle jak jeden rok, logicky nastává problém.

---

²²Srov. MAREŠ, Stanislav. *Zdroje financování podniku*. Praha, 108 str.

➤ **Provozní úvěr**

Je určený na k financování provozní činnosti podniku. Provozní úvěr poskytuje finanční instituce na financování investičního majetku (ne investičních celků), na pořízení materiálu apod. Podmínky pro poskytnutí provozního úvěru jsou pro každého individuální, záleží totiž na různých aspektech podnikání. Délka tohoto úvěru může být různá (krátkodobý, střednědobý a dlouhodobý), podle toho za jakým účelem instituce úvěr poskytuje.

➤ **Investiční úvěr**

Jak už z názvu vyplývá, tento druh úvěru se využívá na financování investičních celků (souborů hmotného či nehmotného majetku). Většinou je doba splatnosti mezi jedním až deseti lety, ale není to pravidlo, tato délka může být v některých případech i delší jak deset let. Podmínky jsou stanoveny individuálně, tak jako u provozního úvěru (délka podnikání, typ podnikání, druh investice atd.).²³ Vzhledem k tomu, že logistická firma plánuje pořízení nových tahačů (hmotný majetek) je vhodné využití této formy úvěru.

5.1.3 Dle příjemce úvěru

➤ **Drobní podnikatelé a živnostníci,**

Drobné podnikatele a živnostníky, také můžeme nazvat jako mikropodnik, kde je počet zaměstnanců od 1 do 9.

➤ **Malé a střední firmy**

Malý podnik se vyznačuje tím, že má 10 až 49 zaměstnanců a střední podnik má zaměstnanců 50 až 249.

➤ **Střední a velké firmy**

Za velké podniky se vyznačují ty, které mají 250 zaměstnanců a více.²⁴

---

²³Srov. JÍLEK, Josef. *Finanční trhy a investování*. Praha, 648 str.

²⁴Srov. VEBER, Jaromír a Jitka SRPOVÁ. *Podnikání malé a střední firmy*. Praha, 336 str.

5.1.4 Dle způsobu zajištění

➤ **Zajištěné**

Zajištění úvěru dává věřiteli jistotu, že své peníze dostane zpět. Dlužník ručí zastavením svého např. majetku nebo směnky

➤ **Nezajištěné**

Nezajištěné úvěry jsou opakem zajištěných. Tato možnost se využívá při poskytování menších částek, protože věřitel nemá nijak pojištěno to, že dlužník bude moci splácet a svůj závazek tak vůči věřiteli splní.

5.2 Podnikatelský úvěr na trhu

V roce 2016 bylo podnikatelům poskytnuto celkem 54.420 úvěrů, z toho 219 úvěrů na pořízení nemovitostí. Z tohoto údaje je jasné, že podnikatelé využívají úvěry především na movitý majetek. Hodnota těchto poskytnutých úvěrů byla 35,18 mld. Kč, což byl mírný zvýšení podle roku 2015 a to o 6,2%.

5.3 Zhodnocení investičního úvěru

Každá alternativa má různé výhody a nevýhody a to i investiční úvěry.

Výhody investičního úvěru jsou zejména v tom, že bez dlouhodobého spoření má podnikatel k dispozici peníze, které zrovna potřebuje. Další velkou výhodou je, že úroky z úvěru jsou daňově uznatelné náklady, subjekt si je může zahrnout do daňového základu, resp. snížit si o ně daňový základ.

Nevýhoda, jako u každého alternativního zdroje je v tom, že podnikatel zaplatí více, než si ve skutečnosti vypůjčil, protože musí platit úroky a další poplatky za poskytnutí úvěru. Další nevýhodou spojenou s poskytnutím úvěru je delší doba vyřizování poskytnutí úvěru a s tím je spojené i dokládání různých podkladů, které finanční instituce vyžaduje doložit a dále je také nutné prokázat finanční situaci podniku, což je potřebné proto, aby banka měla určitou jistotu v tom, že podnikatel bude schopný splácet své závazky.

6 Praktická část

.V praktické části mé práce budu porovnávat výhodnost tří druhů alternativních zdrojů kapitálu. Středně velká firma zabývající se kamionovou dopravou má v úmyslu inovovat svůj vozový park. Konkurence je v tomto odvětví velmi vysoká a technika jde stále rychleji vpřed, proto firma musí posilovat svoji konkurenceschopnost. Z tohoto důvodu chce vedení firmy inovovat vozový park čtyřmi nákladními automobily značky Mercedes-Benz, se kterými má velmi dobrou zkušenost. Cena jednoho tahače je 4 235 000,-Kč a celková suma investice je 16 940 000,-Kč

6.1 Srovnání nabídek alternativních zdrojů financování podniku

Jednou ze základních činností podniku je správně se rozhodovat a zvážit své možnosti financování při pořizování dlouhodobého majetku. Jak už jsem na začátku mé práce zmínila, pořízení dlouhodobého majetku se může financovat vlastním, či kapitálem, zde však budu vycházet z předpokladu, že se firma rozhodla pro financování majetku z cizích zdrojů. Cena jistě není jediným faktorem pro rozhodování, zde však bude tento faktor rozhodovat, protože záměrem vedení podniku je snižování nákladů.

Na začátku jsem zvažovala, které alternativní zdroje budu porovnávat. Nakonec jsem se rozhodla pro leasing, faktoring a podnikatelský úvěr. Důvodem mého rozhodnutí bylo to, že tyto tři alternativní zdroje financování jsou mezi jejich uživateli nejznámější a tím i nejvyužívanější.

Na začátku celého procesu leasingu si musí podnik ujasnit, jaký druh leasingu si zvolí. Záleží na plánech do budoucna, zdali chce majetek v budoucnu vlastnit nebo si ho jen na určitou dobu pronajmout. Otázka vlastnictví se týká také nákladů spojených s údržbou a opravami majetku.

Příklad č. 1 - leasing

ČSOB Leasing a.s. je jednou z mnoha bank, která nabízí leasingové financování. Tuto instituci jsem zvolila, protože je v žebříčku České leasingové a finanční asociace, v objemu poskytnutých finančních prostředků na leasing na prvním místě.

Logistická firma si pořizuje čtyři tahače na finanční leasing s měsíčními splátkami na dobu pěti let. Součástí splátek je i havarijní pojištění a povinné ručení od ČSOB Pojišťovny. Cena tahače značky Mercedes-Benz činí 4 235 000,- Kč (vč. DPH).

Smluvní poplatky 2 000,-Kč. Kupní cena 4 000,- (vč. DPH). Splatnost smlouvy 60 měsíců.

A. Cenová nabídka finančního leasingu

Předmět financování: tahač značky Mercedes-Benz

Typ pronájmu: finanční leasing

Odpisová skupina: 2

Doba odpisování: 5 let

Požizovací cena: 3 500 000,- CZK (bez DPH)

Měna: CZK

Počet měsíčních splátek: 60

Doba trvání smlouvy: 60 měsíců

Splátkové období: měsíčně

Úroková sazba: 6,5% p. a.

Zůstatková prodejní cena: 4 000,- CZK (bez DPH)

Pojištění: ČSOB pojišťovna 2,3 p. a.

Tabulka č. 1: Nabídka leasingu ČSOB leasing (akontace 25%).

Doba pronájmu	60 měsíců
Mimořádná splátka (bez DPH) – 25 % z PC	875 000,-
DPH 21 %	183 750,-
Mimořádná splátka celkem (vč. DPH)	1 058 750,-
Leasingové splátky (bez DPH)	43 750,-
DPH 21 %	9 188,-
Leasingová splátka (vč. DPH a úroků)	75 878,-
Pojistné	8 050,-
Splátka vč. DPH a pojistného	83 928,-
Prodejní cena po ukončení leasingu (bez DPH)	100 000,-
DPH 21 %	21 000,-
Prodejní cena po ukončení leasingu (vč. DPH)	121 000,-
Leasingová cena celkem (vč. DPH)	6 131 502,-
Koeficient	1,329

Zdroj: vlastní zpracování

Výpočet leasingového koeficientu: leasingová cena celkem/požizovací cena majetku

Leasingový koeficient slouží k výpočtu, o kolik procent firma přeplatí. V tomto případě je koeficient 1,329. Znamená to, že firma přeplatí 32,9%. Díky leasingovému koeficientu také můžeme srovnávat výhodnost nabídek různých finančních institucí, které nabízejí leasingové služby.

Při vyžití leasingu na všechny čtyři tahače nabízí leasingová společnost 10% slevu a balíček dalších bonusů.

Tabulka č. 2: Kalkulace leasingu na 4 tahače

Mimořádná splátka celkem	4 235 000,- Kč
Leasingové splátky měsíčně celkem	335 712,- Kč
Prodejní cena celkem	484 000,- Kč
Leasingová cena celkem	24 042 008,- Kč
Leasingová cena celkem se slevou	23 801 588,-Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Na základě mých výpočtů jsem zjistila, že nejméně výhodná je ta nabídka, kde je nulová akontace. Akontace znamená první mimořádná splátka. Jednoduše řečeno, čím vyšší první splátka, tím větší část má podnik již zaplacenou a finanční instituce má větší záruku, že se jí peníze za pronajatý majetek vrátí. Zvoleným parametrem byla cena, z tohoto důvodu bych zvolila možnost poskytnutí leasingu s nejvyšší akontací.

B. Cenová nabídka operativního leasingu

Leasingová společnost nabízí zvýhodnění 10% při vyžití financování na všechny nové tahače a k tomu bonusový balíček dalších služeb.

Tabulka č. 3 – cenová nabídka operativního leasingu

Doba leasingu	60 měsíců
Měsíční splátka vč. Pojištění	68 691,- Kč
Limit najetých km za rok	150 000 km
Cena za km při překročení limitu	25,- Kč
Cena celkem	4 121 640,- Kč
Měsíční splátka za 4 tahače	274 764,- Kč
Cena nájmu za 4 tahače celkem	16 486 560,- Kč
Cena nájmu celkem se slevou	16 321 695,-Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Cena leasingu

Leasingová cena je částka, která je placená v pravidelných intervalech (měsíc, čtvrtletí, rok). Leasingová cena, kterou platí nájemce pronajímateli, se skládá z postupných splátek pořizovací ceny majetku, leasingovou marží pro pronajímatele (leasingovou společnost) a v neposlední řadě také ostatní náklady pronajímatele, které se týkají pronajímaného majetku. Tyto náklady se v rámci leasingových splátek přenáší na nájemce (jde především o úroky z úvěru, který si leasingová společnost bere na pořízení majetku, poplatky bance za vedení úvěrových účtů, jiné správní náklady spojené s leasingem atd.).²⁵

Vyhodnocení leasingu

Celková cena operativního leasingu je sice menší než celková cena finančního leasingu, ale je nutné si uvědomit, že po skončení finančního leasingu bude majetek odkoupen do vlastnictví firmy na rozdíl od leasingu operativního, kde majetek zůstává ve vlastnictví leasingové společnosti. Záleží na rozhodnutí firmy, zdali chce majetek vlastnit a mít další náklady spojené s vlastnictvím majetku nebo jestli po skončení operativního leasingu majetek vrátí a potom bude řešit majetkovou situaci dál.

Pro rozhodování o možnosti financování je nutné vědět, jak se vyvíjí náklady při provozování této techniky. Tahač najede za rok průměrně asi 120 tis. km. Při ujetých

---

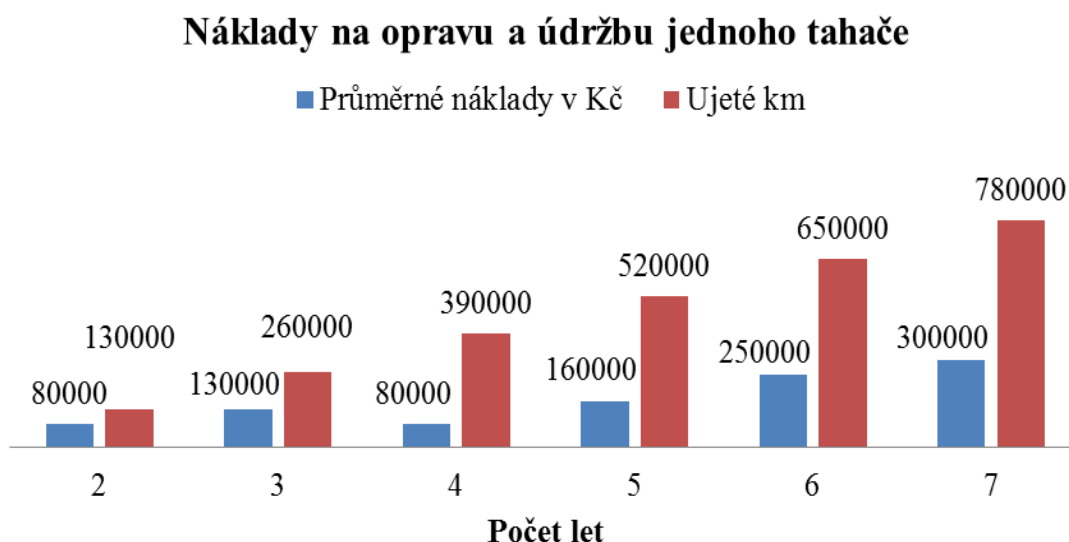
²⁵Srov. VALOUCH, P. *Leasing v praxi – praktický průvodce*. Praha, 120 str.

600-700 tisících km se obvykle začíná tahač stávat velmi poruchových a náklady na jeho údržbu rapidně rostou. Náklady na provoz tahače vypadají následovně:

- pravidelně každý rok se provádí kalibrace tachografu,
- výměna pneumatik při 80 – 110 tisících km,
- pravidelná prohlídka a k tomu výměna olej při najetých 100 – 130 tisících km,
- generální oprava brzdového systému 250-300 tisících km,
- další neplánované opravy (např. výměna tlumičů, výměna vzduchových měchů a jiné).

Graf č. 5: Vývoj nákladů na opravy a údržbu jednoho tahače

Zdroj: vlastní zpracování

Na grafu, který znázorňuje vývoj nákladů na údržbu a opravy tahače, je zřejmé, že s počtem ujetých kilometrů se zvedají i náklady na provoz. Z tohoto důvodu je vhodné zvolit variantu B, kde si po pěti letech může firma pronajmout či pořídit tahače nové. Protože při najetí po pěti letech, když auto najede asi 500tis. km se začíná technika kazit a opravy a údržba se začínají pohybovat okolo 200tis. Kč ročně. Pokud firma využije operativního leasingu, ušetří ročně náklady na opravy a údržbu, které se pohybují ve statisících a ještě k tomu ušetří náklady na personál, který je potřebný ke správě vozového parku.

Příklad č. 2 - faktoring

Jeden z dalších zdrojů financování je factoring. Záleží na záměru firmy, jak rychlým způsobem se chce k finančním prostředkům dostat. V případě většího množství pohledávek, které by pokryly náklady na určitý podnikatelský záměr, je možné zvolit jako zdroj financování právě factoring.

Factoringová cena

Cena factoringu se skládá z factoringové provize. Ta zahrnuje dvě složky, a sice rizikovou složku a dále náklady spojené se zpracováním. V případě předfinancování je potřeba připočítat i úrok. Výše úroku se podobá úrokovým sazbám z krátkodobých bankovních úvěrů. Záleží hlavně na volbě factoringové společnosti a jejich refinančních nákladech.

Cenová nabídka factoringu

Výše pohledávky: 16 940 000,-CZK

Doba splatnost: 60 dní

Roční obrat: 255 712 000,- CZK

Firma chce realizovat factoring u své banky, u které má i svůj podnikatelský účet. Jedná se o banku ČSOB a. s., která nabízí factoringové financování.

Tabulka č. 4: Kalkulace factoringu

Velikost pohledávky	16 940 000,- CZK
Počet zbývajících dní do dne splatnosti	60
Velikost financování vyplaceného předem	6 776 000,- CZK (40%)
Úrok	1 016 400,- CZK (6% za 60 dní)
Poplatek	169 400,- CZK (1%)
Poplatky celkem	1 185 800,- CZK
Proplacena zbylá část	10 164 000,- CZK
Celkem zapláceno	18 125 800,- CZK
Náklady na financování	7%

Zdroj: vlastní zpracování

Vyhodnocení faktoringu

Z výpočtů, které jsem již provedla, vyplývá, že podnik opět jako u každého z našich vybraných zdrojů přeplatí určitou částku. Bohužel však při financování faktoringem podnik může postoupit, jen krátkodobé pohledávky a je jasné, že by se mělo jednat především o pohledávky za spolehlivými obchodními partnery, protože kterákoliv finanční instituce si chce být jistá, že dostane zpět peníze, které jí náleží. V našem případě jsme použili regresivní faktoring (bez pojištění), protože se jedná o pohledávky za spolehlivými obchodními partnery.

Příklad č. 3 - Podnikatelský úvěr

Pro financování nákladního automobilu podnikatelským úvěrem si firma opět, tak jako i v předešlých příkladech, zvolí banku ČSOB a. s., protože s bankou již nějakou dobu spolupracuje. Banka zná finanční situaci podniku. Nejen, že firma vede svůj podnikatelský účet u této banky, ale také již využívala další její služby, jako jsou například půjčky, leasingy a jiné.

V tomto případě se bude jednat o střednědobý, investiční úvěr pro střední podnik, který je nezajištěný.

Tabulka č. 5: Výpočet podnikatelského úvěru

Výše úvěru	16 940 000,-Kč
Úroková míra	7% p.a.
Doba splácení	5 let
Interval splácení	Měsíčně
Úvěr celkem	20 125 936,-Kč
Úroky celkem	3 185 936,-Kč
Pravidelná splátka	335 432,-Kč
Poplatek za zpracování	8 000,-Kč
Správa úvěru (ročně)	3 600,-Kč
Celkem úroky	3 185 936,-Kč
Celkem zaplatí	20 151 936,-Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Vzorec pro výpočet měsíční splátky:“ $a = (D * i) / (1 - v^n)$

D – počáteční výše dluhu,

a - anuita,

n - počet měsíčních splátek,

i – úroková sazba,

v – diskontní faktor. “²⁶

Cena úvěru

Stejně jako u předešlých alternativních zdrojů tak i u podnikatelského úvěru musíme počítat, že zaplatíme peníze navíc. Cena úvěru zahrnuje poplatek za vyřízení úvěru, za vedení úvěrového účtu a samozřejmě musíme také počítat s úroky, které mohou celkovou zaplacenou částku značně ovlivnit.²⁷

Vyhodnocení podnikatelského úvěru

Při úrokové míře 7% p. a. firma přeplatí za úvěr cca 3 mil. Kč. Nemusí však vynakládat mimořádné finanční prostředky, tak jako u leasingu. V této službě však není zahrnuto pojištění a další doplňkové služby, které jsou nutné pro provoz motorového vozidla.

Stručný přehled možností financování nového vozového parku

Tabulka č. 6: Celkový přehled nabídek možnosti financování

Zdroj financování	Celková suma
Finanční leasing	23 801 588,-Kč
Operativní leasing	16 321 695,-Kč
Factoring	18 125 800,-Kč
Investiční úvěr	20 151 936,-Kč

Zdroj: vlastní zpracování

²⁶Srov. RADOVÁ, Jarmila. *Finanční matematika pro každého: příklady. 2.*, přeprac. vyd. Praha. 249 str.

²⁷Srov. VALOUCH, P. *Leasing v praxi – praktický průvodce.* Praha, 120 str.

Logistická firma plánuje rozšířit svůj vozový park o čtyři nové tahače značky Mercedes-benz. Tabulka číslo šest znázorňuje celkové sumy při využití různých alternativních zdrojů při koupi čtyř tahačů. Z tabulky jasně vyplývá, že největší sumu zaplatí za finanční leasing. V této sumě je však započítána i odkupní cena vozu, pokud by se firma po vypršení rozhodla pro odkoupení techniky do svého vlastnictví. Financování pomocí faktoringu a investičního úvěru vychází na menší sumu, avšak je nutné počítat s dalšími náklady spojenými s provozem techniky. Jedná se například o povinné, havarijní, jiné pojištění, další služby a výhody, které jsou také zahrnuty v celkové ceně finančního leasingu. Možnost, kde vyšla nejmenší cena je možnost financování všech tahačů pomocí operativního leasingu. Firma sice nebude tahače vlastnit, ale každý měsíc může počítat s pořád stejnými náklady, které se nebudou náhodně zvyšovat. U tohoto operativního leasingu se jedná full servis. To znamená, že veškerou správu majetku se stará leasingová společnost, proto odpadají náklady na tuto činnost, které nejsou nezanedbatelné.

Závěr

Celá tato práce se týkala alternativních zdrojů kapitálu. Teoretická část se na samém začátku zaměřovala na širší spektrum alternativních zdrojů a jejich obecné představení. Záměrem této části bylo nastínit, jaké možnosti mají firmy, co se týká financování externími zdroji.

V další části jsem se zaměřila pouze na tři druhy těchto zdrojů financování. Výběr byl proveden dle oblíbenosti mezi jejich uživateli a to malými a středními podniky. Tyto tři nejvyužívanější druhy jsou leasing, faktoring a podnikatelský úvěr, ačkoliv podle České leasingové a finanční asociace, nastal u faktoringu a u podnikatelského úvěru pokles poskytnutých finančních prostředků malým a středním podnikům. Naopak leasing se využívá stále více, protože objem poskytnutých finančních prostředků pomocí této služby opět v tomto roce vzrostl.

V praktické části jsem dále pokračovala v práci se třemi vybranými alternativními zdroji. Na modelových příkladech jsem ukázala, jak by vypadala kalkulace dané služby. Jako prioritní položku jsem si zvolila cenu. Z tohoto důvodu je pro tuto firmu nejvhodnější pořídit tahače po rozvoj svého podnikání na operativní leasing. Nejen že vyšel jako nejlevnější varianta, ale také je operativní leasing výhodný z pohledu oprav, údržby, pojištění a dalších doplňkových služeb, které leasingová společnost poskytuje. Čím delší je doba užívání, tím větší vzniká opotřebení a tím také rostou náklady na tento majetek, ale tuto situaci firma nemusí řešit, protože si po vypršení smlouvy může pronajmout majetek nový.

V případě, že by firma trvala na vlastnictví majetku, může cizí zdroje i kombinovat. Například podnikatelským úvěrem zafinancovat první mimořádnou splátku (akontaci) a zbytek částky doplatit na finanční leasing.

ANOTACE

Příjmení a jméno:	Svobodová Michaela
Název školy:	Moravská vysoká škola Olomouc
Název práce:	Alternativní zdroje financování
Název práce v anglickém jazyce:	Alternative Sources of Capital
Vedoucí práce:	Doc. RSDr. Luboš Štancl, CSc.
Počet stran:	44
Počet příloh:	0
Rok obhajoby:	2017
Klíčová slova:	Zdroje financování, leasing, faktoring, úvěr
Keywords:	Sources of Capital, leasing, factoring, credit

ANOTACE

Bakalářská práce se zaměřuje alternativní zdroje financování jako je leasing, podnikatelský úvěr a faktoring. Popisuje druhy alternativních zdrojů kapitálu. Hlavním předmětem práce je na modelových příkladech ukázat možnosti firmy při financování pomocí alternativních zdrojů a jejich zhodnocení.

ANNOTATION

This thesis focuses on alternative sources of financing, such as leasing and factoring loan. It describes the types of alternative sources of capital. The main object of this work is to model examples to show the possibilities of the company when company wants use alternative sources of financing and their appreciation.

Seznam použitých zdrojů

Literatura

BEJČEK, Josef, Karel ELIÁŠ a Přemysl RABAN. *Kurs obchodního práva: obchodní závazky*. 5. vyd. V Praze: C. H. Beck, 2010. Beckovy právnické učebnice. ISBN 9788074003370, 594 str.

DVOŘÁK, Ivan a Pavel PROCHÁZKA. *Rizikový a rozvojový kapitál: venture capital*. Praha: Management Press, 1998. ISBN 8085943743, 170 str.

JINDROVÁ, Blanka. *Leasing: praktický průvodce*. Praha: Grada, 1999. ISBN 80-7169-611-0, 109 str.

JÍLEK, Josef. *Finanční trhy a investování*. Praha: Grada, 2009. Finanční trhy a instituce. ISBN 978-80-247-1653-4, 648 str.

KALOUDA, František. *Finanční řízení podniku*. 2., rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011. ISBN 978-80-7380-315-5, 299 str.

KOLÁŘOVÁ, Monika. *Velká kniha pro podnikání*. 2., aktualiz. vyd. Olomouc: Rubico, 2013. Podnikání. ISBN 978-80-7346-157-7, 183str.

MAREK, Petr. *Studijní průvodce financemi podniku*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 2009. ISBN 978-80-86929-49-1, 636 str.

MAREŠ, Stanislav. *Zdroje financování podniku*. Vyd. 2. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2008. ISBN 978-80-7408-007-4, 108 str.

POLOUČEK, Stanislav. *Bankovníctví*. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2013. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 9788074004919. 496 str.

RADOVÁ, Jarmila. *Finanční matematika pro každého: příklady*. 2., přeprac. vyd. Praha: Grada, 2011. Finance (Grada). ISBN 978-80-247-3584-9. 249 str.

VALACH, Josef. *Investiční rozhodování a dlouhodobé financování*. 3., přeprac. a rozš. vyd. Praha: Ekopress, 2010. ISBN 978-80-86929-71-2, 513 str.

VALOUCH, Petr. *Leasing v praxi: praktický průvodce*. Praha: Grada, 2005. Účetnictví a daně (Grada). ISBN 978-80-247-4081-2, 120 str.

VEBER, Jaromír a Jitka SRPOVÁ. *Podnikání malé a střední firmy*. 3., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2012. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-4520-6, 336 str.

WAWROSZ, Petr. *Zdroje financování podnikatelské činnosti*. Ostrava: Sagit, 1999. ISBN 80-7208-106-3, 336 str.

Elektronické zdroje

Bezpečné financování Vašeho podnikání. Clfa.cz [online]. Praha: Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR, 2016 [cit. 2017-01-28]. Dostupné z: http://www.clfa.cz/dokumenty/AMSP_CLFA.pdf

Česká leasingová a finanční asociace. Clfa.cz [online]. 2003 [cit. 2017-01-29]. Dostupné z: <http://www.clfa.cz/>

Kalkulace leasingových splátek. Finance.cz [online]. Mladá fronta, 2016 [cit. 2016-12-09]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/uvery-a-pujcky/leasing/abeceda-leasingu/postup/>

Penize.cz: co je faktoring. Penize.cz [online]. Partners media, s.r.o, 2016 [cit. 2017-01-28]. Dostupné z: <http://www.penize.cz/15636-co-je-faktoring>

Penize pro firmy: faktoring Penizeprofirmy.cz [online]. 2016 [cit. 2017-01-28]. Dostupné z: <http://www.penizeprofirmy.cz/faktoring/>

Podnikatelské úvěry. Penize.cz: [online]. 2009 [cit. 2016-11-25]. ISSN 1213-2217.

Dostupné z: <http://www.penize.cz/podnikatelske-uvery>

Podnikator: faktoring. Podnikator.cz [online]. 2016 [cit. 2017-01-28]. Dostupné z:

<http://www.podnikator.cz/provoz-firmy/financovani/banky-a-jejich-sluzby/n:16931/Faktoring>

Seznam tabulek

Tabulka č. 1 Nabídka leasingu ČSOB leasing (akontace 25%)

Tabulka č. 2: Kalkulace leasingu na 4 tahače

Tabulka č. 3: Cenová nabídka operativního leasingu

Tabulka č. 4: Kalkulace factoringu

Tabulka č. 5: Výpočet podnikatelského úvěru

Tabulka č. 6: Celkový přehled nabídek možnosti financování

Seznam grafů

Graf č. 1: Vývoj leasingových obchodů členů ČLFA

Graf č. 2: Využití leasingu podnikatelů na movitý majetek

Graf č. 3: Produktové zaměření faktoringu

Graf č. 4: Směrování faktoringu v roce 2016

Graf č. 5: Vývoj nákladů na opravy a údržbu jednoho tahače